

پدیده‌های به نام پیش بینی افزایش حقوق و دستمزد سال آینده

«برنامه» نوبخت برای جبران کسری «بودجه» از جیب حقوق بگیران

نسرین هزاره مقدم

یکم آبان ماه، نماینده خمینی شهر در مجلس گفت: «طبق اخبار و اسناد هنوز برخی مدیران دستگاه‌های دولتی و شرکت‌های دولتی وابسته به وزارتخانه‌ها نه تنها ۲۰ میلیون بلکه ۵۰ میلیون تومان هم دریافت می‌کنند». محمد جواد ابطی در باره حقوق‌های نجومی اظهار داشت: مشکل ما این است که تصمیم‌گیرندگان برای حقوق‌های نجومی، خود دارای حقوق نجومی هستند، به همین جهت هنوز هم به حداکثر سقف مشخصی برای حقوق‌ها نجومی نرسیدیم یعنی تعریف درستی از این موضوع وجود ندارد.

به گفته ابطی، قرار بوده حداکثر حقوق در بخش دولتی را بر اساس امتیازهای قانون مدیریت خدمات کشوری و حداکثر ۷ برابر حداقل حقوق دریافتی توسط کارمندان دولت و همچنین دیدن سختی کار در مناطقی (مانند عسلویه و کارهای سخت و زیان‌آور) تدوین کنند که به دلیل نفوذ بالای «نجومی‌گیران»، این امر به نفع وعده‌های مکرر، محقق نشده است. حالا این اظهارات را که موید ماهی ۵۰ میلیون تومان دریافتی برخی خواص در دولت است، باید کنار گفته‌ها و اظهارات رئیس سازمان

برنامه بودجه برای افزایش حقوق در سال آینده بگذاریم. هفدهم مهر ماه، پیش از تدوین نهایی لایحه بودجه ۹۹، «نوبخت» اعلام کرد افزایش حقوق کارکنان در سال آینده به طور متوسط ۱۵ درصد خواهد بود. البته این رقم متوسط است و برای حقوق‌های پایین تا بیش از ۲۰ درصد نیز اعمال می‌شود. با این حساب، اگر افزایش ۱۵ درصدی حقوق اعمال شود، حدود پنج درصد نسبت به سال جاری کاهش دارد که نوبخت دلیل این تغییر را روند کاهش تورم در ماه‌های اخیر اعلام کرده است. حالا اگر نجومی‌گیرانی که هنوز ماهی ۵۰ میلیون تومان حقوق دریافت می‌کنند را کنار بزرگمایی رئیس سازمان برنامه و بودجه در مورد پایین آمدن تورم و تبلیغات برای افزایش ۱۵ درصدی حقوق و دستمزد سال بعد بگذاریم، مشخص می‌شود که اولویت‌ها و سیاست‌گذاری اقتصادی دولت، به کدام سمت متمایل است. به نظر می‌رسد دولت می‌خواهد با بزرگنمایی کاهش تورم، ۱۵ درصد افزایش حقوق را برای کارمندان دولت و به طریق اولی برای کارگران بخش خصوصی جایبندازد در حالی که حتی اگر به مولفه‌های به نام «تورم انتظار» که بر اساس واقعیت‌های اقتصادی موجود، میزان تورم را در سال

آینده پیش‌بینی می‌کند نپردازیم، اظهارات نوبخت با الزامات قانونی هیچ سازگاری ندارد. واقعیت‌های زیستی مردم و البته داده‌های آماری نشان می‌دهد که حتی اگر سبب معاش خانوار را در نظر بگیریم و فقط بخواهیم «نرخ تورم رسمی» را معیار تعیین دستمزد قرار دهیم یا به عبارت دیگر اگر فقط بند یک ماده ۴۱ قانون کار را برای کارگران و موادی مانند ماده ۱۲۵ قانون خدمات کشوری را برای مزدبگیران دولت، ملاک قرار دهیم، دستمزد سال آینده باید حداقل ۳۰ درصد زیاد شود چرا که واقعیت‌های تورمی در چند ماه گذشته از سال جاری، نشان‌دهنده افزایش نرخ‌های بیش از ۳۰ درصد است و حتی به فرض تقریباً ناممکن، اگر این قطار افزایش همین جا متوقف شود، برای جبران عقب‌ماندگی قدرت خرید حقوق و دستمزد، باید سال بعد بیش از ۳۰ درصد به دریافتی کارگران و کارمندان اضافه شود.

علاوه بر اینکه در ماه‌های تابستان سال ۹۸، تورم نقطه به نقطه از مرز ۴۰ درصد گذشت، گزارش اخیر بانک جهانی که اقتصاد ایران را بین سال‌های ۹۹ تا ۹۷ تحلیل کرده، نرخ تورم را برای سال ۱۳۹۷ برابر با ۲۲٫۸ درصد و در سال ۱۳۹۸ حدود ۳۱٫۲ درصد پیش‌بینی کرده است. بر این اساس، نرخ تورم کشور در

گزارش «ضوابط مالی ناظر بر تنظیم لایحه بودجه ۹۹ و پیش‌بینی ۱۴۰۰» که سازمان برنامه و بودجه کشور نوشته، مراجعه کنیم، در این گزارش بخشی به نام بودجه هزینه‌های وجود دارد که در بند دو آن که دستگاه‌های سیاست‌گذاری و مجری مشخص شده، یک قسمت «الف» وجود دارد. در این قسمت آمده «افزایش حقوق و دستمزد مشمولین قانون کار ۱۵ درصد تعیین می‌شود». البته در ادامه نوشته شده «رقم قطعی به تایید شورای عالی کار می‌رسد».

او ادامه می‌دهد: یا آنها که این گزارش‌ها و ضوابط را می‌نویسند، هیچ درکی از قانون ندارند یا خودشان را فراتر از قانون می‌دانند یا قصد دارند دوره‌ای از بی‌قانونی مطلق را شروع کنند که البته قبل‌ه‌م دوران مدیری از بی‌قانونی مطلق در رابطه با عدم توجه به تصویبات قانون کار را داشته‌ایم، دوره‌ای که هنوز هم ادامه دارد. باید بدانیم اظهارات نوبخت و گزارش سازمان برنامه بودجه، نقض آشکار قانون کار و دخالت آشکار قوه مجریه در تنها نهاد سه‌جانبه کشور یعنی شورای عالی کار است. این حرکت، کاملاً غیرقانونی است.

به گفته توفیقی، حتی صحبت کردن در مورد میزان افزایش دستمزد سال بعد و همچنان ایجاد کردن در این زمینه، غلط است چرا که دولت در آبان ماه وظایف مهمتری از صحبت کردن در مورد حقوق و دستمزد دارد، از جمله فراهم کردن حداقل‌های زندگی مثل سبب خوراکی، مسکن، آموزش و بهداشت برای طبقات فرودست؛ وظایفی که به دست فراموشی سپرده شده است.

توفیقی می‌افزاید: دولت فکر می‌کند فقط باید عدد و رقم برای حقوق و دستمزد تعیین کند و هیچ چیز دیگر مهم نیست. آنها بر خلاف تصویبات قانون اساسی، اعتقاد دارند قیمت نیازمندی‌های زندگی را بازار تعیین می‌کند، حتی در بحث مسکن و آموزش.

مسئولان سازمان برنامه و بودجه پاسخ دهند

توفیقی خواستار پاسخگویی مسئولان سازمان برنامه و بودجه کشور است و می‌گوید: «باید اعلام کنند با چه مولفه‌هایی به یافته و درصد بیکاری کاهش می‌یابد. چمنی گفت: در شرایطی که مشکل صدور مجوز داریم و نمی‌توانیم امکانات لازم را در اختیار تولیدکنندگان قرار بدهیم، چطور انتظار داریم فضای کسب و کار بهتر شود؟ بسیاری از کارآفرینان با وجود آنکه طرح و ایده اشتغال خوبی دارند در مرحله اخذ مجوز متوقف می‌شوند یا با وجود گرفتن مجوز به دلیل عدم حمایت مالی دلسرد و مایوس شده و از ادامه کار بازمی‌مانند. وی پروکراسی‌های زائد اداری در بخش‌های صنعت و تولید را از دیگر موانع کسب و کار دانست و گفت: این امر باعث شده تا کسی که می‌خواهد در کشور کارآفرینی کند کشور دیگری را برای سرمایه‌گذاری انتخاب کند یا پولش را در بانک بگذارد و سوسود

توفیقی: دولت فکر می‌کند فقط باید عدد و رقم برای حقوق و دستمزد تعیین کند و هیچ چیز دیگر مهم نیست. آنها بر خلاف تصویبات قانون اساسی، اعتقاد دارند قیمت نیازمندی‌های زندگی را بازار تعیین می‌کند، حتی در بحث مسکن و آموزش

این عدد ۱۵ درصد رسیدند. واقعاً چه ورودی‌هایی داشته‌اند که به این خروجی رسیده‌اند؟ این عدد چطور جای دفاع دارد؟ باید اعلام کنند پیش‌بینی‌شان برای تورم و مهار نقدینگی سال بعد چیست؟ اگر می‌خواهند از جیب دولت کمتر خرج شود و برای دولت درآمدزایی کنند، چرا از سفره خالی مزدبگیران ماهی می‌گذارند؟ چرا سیاست‌هایی برای مدیریت فرار مالیاتی و فرار بیمه‌ای ندارند؟! باید پرسید چگونه یارانه پولدارها را قطع می‌کنید ولی نمی‌توانید از آنها مالیات بگیرید؟! خودشان اعلام کرده‌اند ۷۰ درصد میلیارد‌دها مالیات نمی‌دهند. چرا به جای کسب کردن از حقوق و دستمزد، سراغ این ۷۰ درصد نمی‌روند؟! ما هنوز بانک اطلاعاتی برای دانستن ثروت دقیق فرادستی‌ها نداریم و جلوی فرارهای بیمه‌ای را نمی‌گیریم».

نماینده کارگران در مذاکرات دستمزدی در پایان صحبت‌هایش با بیان اینکه سیاست‌گذاری‌های سازمان برنامه و بودجه نه تنها فرایند مجور و توسعه‌ای نیست، بلکه هیچ منفعتی برای مردم ندارد، می‌گوید: «دولت دچار روزمرگی و قوه مقننه دچار هیاهو سالاری شده است. هیچ‌کس برای اجرای قانون حرکتی نمی‌کند. نمایندگان فقط دنبال رای جمع کردن برای انتخابات هستند و دولت هم وظایف اجتماعی خود را فراموش کرده است. باید گفت «توسعه پایدار» فقط با بازی با اعداد و ارقام، به سرانجام نمی‌رسد. سن اشتغال را تغییر می‌دهند تا بیکاری کاهش یابد، برای نرخ تورم چه می‌کنند؟».

را بگیرد، از این رو دولت باید یک ساز و کار منطقی و روان‌تر را برای فعالیت کارآفرینان در کشور پیش‌بینی کند. رئیس کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران در پاسخ به این پرسش که آیا هیات مقرران‌دایی در کشور عملکرد موفقی داشته است؟ گفت: اگر این هیات موفق بود مقام معظم رهبری به این مسأله ورود و از فضای کسب و کار انتقاد نمی‌کردند. چمنی با بیان اینکه با وام ۱۸ درصد چرخ اقتصاد نمی‌چرخد، گفت: هیچ صنعتی در دنیا تولید شکر خود را به صورت دو فصل بهاره و پاییزه برنامهریزی کرد که در فصل بهار با جذب ۱۱ هزار تن چغندر قند تولیدی مناطق شمالی خوزستان به تولید ۱۲ هزار شکر سفید دست یافت و زمینه اشتغال و رونق اقتصادی را در منطقه فراهم کرد.

اخبار کارگری

مدیر عامل تامین اجتماعی: بدهی‌ها سبب واگذاری دو شرکت به بانک رفاه شد

مدیر عامل تامین اجتماعی از برقراری توازن بین منابع و مصارف این سازمان خبر داد و گفت: باریکی اصلاحات مدیریتی در منابع و مصارف همچنین دریافت منظم سوزا شست‌و‌شوی ماه‌های اخیر شاهد بازگشت توازن در منابع و مصارف هستیم و امیدواریم این روند تداوم داشته باشد. مصطفی سالاری اظهار داشت: مدیریت منابع مالی در حوزه در مان سازمان از تقامی یابند و در آینده نزدیک اختصاص بودجه به مراکز درمانی ملکی بر اساس عملکرد آنها انجام می‌شود. سالاری با اشاره به تفاهم‌نامه تامین اجتماعی با وزارت بهداشت برای پرداخت به‌روز مطالبات جاری دانشگاه‌های علوم پزشکی و توسعه زیرساخت‌های پرونده الکترونیک به منظور مدیریت بهینه منابع مالی اظهار داشت: با استقرار پرونده الکترونیک بسیاری مسائل بر طرف می‌شود و مانع‌های همکاری را برای تکمیل این سامانه به عمل می‌آوریم. وی ادامه داد: بر اساس تفاهم‌نامه منعقد شده، چار چوب مشخصی برای همکاری با مراکز طرف قرارداد داریم که مبنای عمل ماست. پرداخت مطالبات مراکز طرف قرارداد از مهرماه به‌روز در حال پرداخت است. در بخش دانشگاهی بدهی جاری مادر ه‌ماه کمتر از ۷۰۰ میلیارد تومان است که از ابتدای مهر تاکنون در ۳ مرحله هر بار ۷۰۰ میلیارد تومان پرداخت کرده‌ایم. مدیر عامل تامین اجتماعی همچنین از برنامه‌ریزی برای تسویه بدهی بانکی این سازمان خبر داد و گفت: عمده بدهی بانکی ما به بانک رفاه است که در شرکت خارج از شستا را به این بانک واگذار می‌کنیم و مراحل اجرایی و واگذاری دو شرکت وابسته به شستا به این بانک نیز در حال انجام است.

هیکو همچنان بلا تکلیف است

مدیر کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان مرکزی از مشخص نشدن تکلیف سهامدار هیکو خبر داد. بدهی گزارش ایلنا، بعد از اعتراض گسترده کارگران هیکو، سهامدار این مجتمع صنعتی در مهر ماه خلع ید شد و سهام هیکو موقتاً در اختیار دولت قرار گرفت. در همان زمان مدیر کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان مرکزی تأکید کرد که این سهام در اختیار سازمان خصوصی‌سازی است و مجدداً به بخش خصوصی واگذار خواهد شد. محمدتقی آیبی هزاوه، چند هفته بعد از خلع ید سهامدار هیکو در مورد روند تصمیم‌گیری‌ها در دولت می‌گوید: هیکو هنوز در مرحله بررسی است و در مورد این مجتمع، هیچ چیز قطعی نیست. بدهی‌ها را می‌دهند. سهام این کارخانه فعلاً در اختیار سازمان خصوصی‌سازی است و ابوالفضل رونقی از طرف سازمان خصوصی‌سازی به عنوان مدیر عامل هلدینگ هیکو تعیین شده است. به گفته وی، مشخص نیست چه زمانی تعیین تکلیف قطعی هیکو را ک انجام خواهد شد. مدیر کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان مرکزی در ارتباط با معوقات مزدی کارگران آذربایجان و واحد مشکل‌دار استان مرکزی گفت: معوقات مردادماه این کارگران در هفته‌های گذشته پرداخت شد اما حقوق شهر یور هنوز پرداخت نشده است. وی افزود: مدیر عامل بانک کشاورزی قول همکاری داده و قرار شده پرداخت معوقات مزدی کارگران آذربایجان به‌زودی انجام شود اما تا امروز این پرداخت صورت نگرفته است.

کارخانه قند شوش تعطیل نیست

مدیر عامل شرکت قند شوش، ضمن رد خبر تعطیلی این واحد صنعتی که به تازگی در برخی رسانه‌های مجازی منتشر و بازنشر شده، گفت: هم‌اکنون طبق برنامه قبلی و مصوب، مراحل تعمیرات اساسی (اورهال) کارخانه پس از یک دوره فعالیت، در حال انجام است. علیرضا جانی قربان در گفت‌وگو با ایرنا افزود: حدود ۲۰۰ کارگر رسمی این شرکت مشغول کار هستند و فقط کارگران فصلی به علت اینکه نوع فعالیت خود که معمولاً در فصل برداشت چغندر قند وارد مجموعه کارگران است می‌شوند، در شرکت نیستند که پس از شروع مجدد کار تولیدی، کارگران فصلی دوباره به کار گرفته می‌شوند. وی گفت: کارخانه قند شوش با شروع دوباره فعالیت پس از ۱۰ سال رکود و تعطیلی، تولید شکر خود را به صورت دو فصل بهاره و پاییزه برنامهریزی کرد که در فصل بهار با جذب ۱۱ هزار تن چغندر قند تولیدی مناطق شمالی خوزستان به تولید ۱۲ هزار شکر سفید دست یافت و زمینه اشتغال و رونق اقتصادی را در منطقه فراهم کرد.

خبر

رئیس کانون عالی انجمن‌های صنفی خبر داد:

آغاز مذاکرات دستمزد ۹۹ با بررسی سبب معیشت کارگران

رئیس کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران از تشکیل اولین جلسه کمیته دستمزد شورای عالی کار برای بررسی هزینه سبب معیشت کارگران خبر داد. ناصر چمنی در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: در اولین جلسه کمیته دستمزد در وزارت کار، گروه‌های کارگری و کارفرمایی نمایندگان خود را به این کمیته می‌فرستند تا در مورد هزینه سبب معیشت، تورم و رقم دستمزد سال آینده کارگران بحث و گفت‌وگو کنند. وی گفت: این کمیته نقش موثری در نزدیک کردن دیدگاه‌های گروه کارگری و کارفرمایی به همدیگر دارد. در این کمیته به بررسی واقعیت‌های موجود پرداخته می‌شود و تلاش‌ها برای هر چه واقعی کردن دستمزد کارگران است.

نماینده کارگران در شورای عالی کار با بیان اینکه دستمزد فعلی کفاف هزینه‌های زندگی کارگران را نمی‌دهد، گفت: سال گذشته با توجه به نرخ تورم اعلامی از سوی مراجع رسمی حداقل دستمزد کارگران ۳۶٫۵ درصد تعیین شد ولی این رقم در میان هزینه‌های چند برابری امسال کم شد و

ننوانست پاسخگویی معیشت کارگران باشد. چمنی از آماده شدن گزارش‌های میدانی دستمزد کارگران در نقاط مختلف خبر داد و گفت: بر اساس گزارش‌های میدانی که از نقاط مختلف کشور گرفته‌ایم هزینه معیشت کارگران نسبت به سال گذشته افزایش یافته و این بیش از تورمی است که شناسایی کردیم. در تمام کشورها دستمزد آیت‌های مختلفی دارد که از خوراک و پوشاک تا ایاب و ذهاب و سفر را شامل می‌شود ولی متأسفانه شرایط کشور ما به گونه‌ای است که ضرب اهمیت بسیاری از آیت‌های دستمزد کارگران را تغییر دادیم و تمام آیت‌هایی که دستمزد دارد کنار گذاشته و تنها روی بحث خوراک‌ها متمرکز شده‌ایم.

هیچ صنعتی با وام ۱۸ درصد دوام نمی‌آورد

این مقام کارگری در ادامه

به گفته وی، هزینه سبب معیشت کارگران بر اساس اعلام کمیته دستمزد در سال گذشته بیش از سه میلیون و ۷۰۰ هزار تومان بود که منجر به افزایش ۳۶٫۵ درصدی حداقل مزد کارگران در سال ۹۸ شد.

خودتحریمی‌های داخلی را دلیل نامساعد بودن فضای کسب و کار ایران را خودتحریمی‌های داخلی دانست و گفت: اگر چه تحریم‌های بیگانگان در فضای کسب و کار کشور بی‌تاثیر نبوده ولی خودتحریمی‌ها بدتر از تحریم‌های خارجی است و به تولید و اشتغال ضربه می‌زند. به گفته رئیس کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران، هر چقدر که فضای کسب و کار کشور رونق یابد فضای اشتغال بهبود